

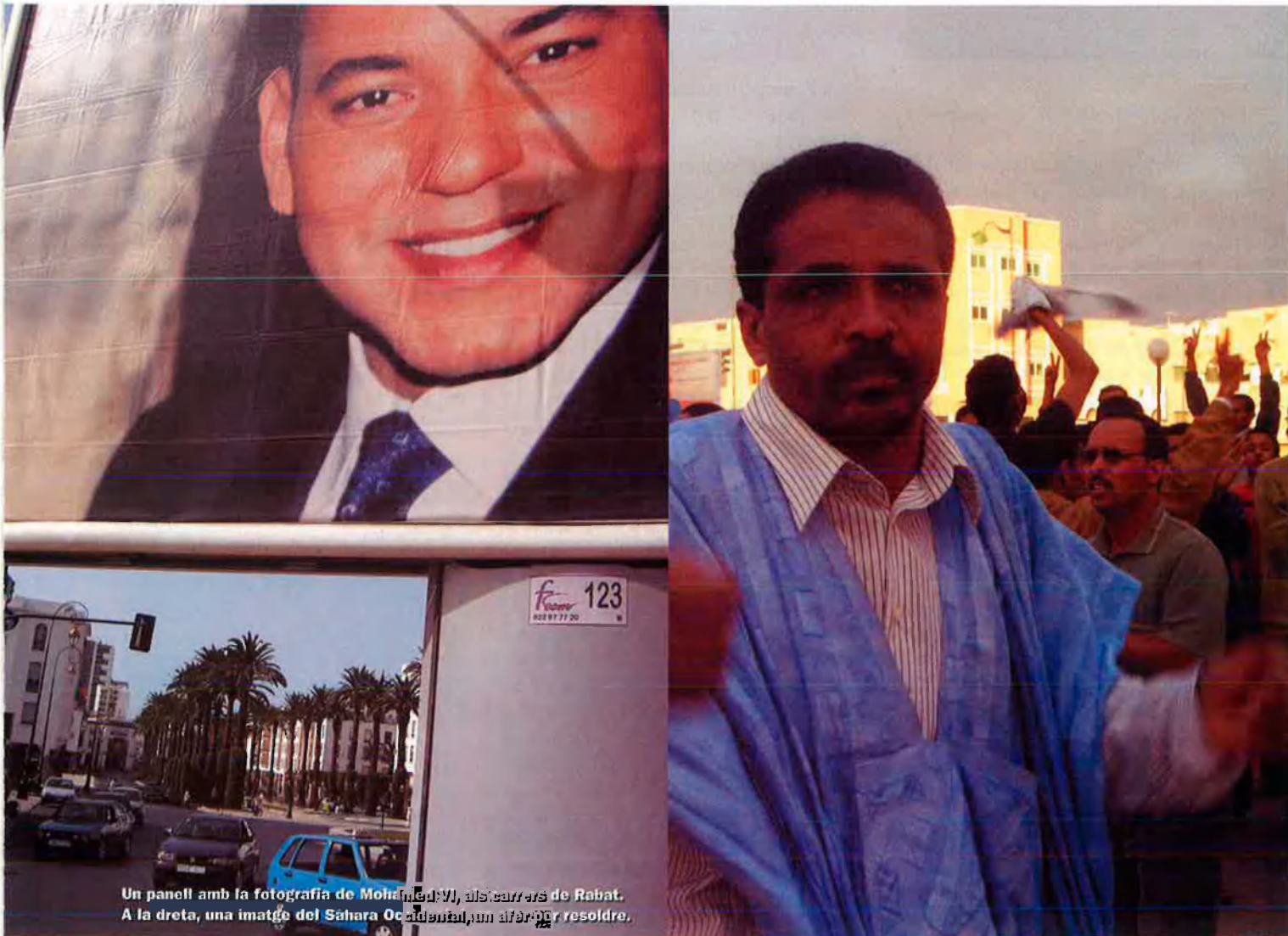
Fa sis anys, el 30 de juliol de 1999, Mohamed VI va ser entronitzat rei del Marroc. Els aires de canvi que es respiraven en aquell moment s'han apaivagat i els conflictes del Rif i el Sàhara continuen sense resoldre. Alguns esperen que el monarca, en el discurs d'aquest aniversari, anunciï una reforma de la Constitució perquè Marroc adopti un model autonòmic semblant a l'espanyol.

El Marroc davant la cruïlla de la regionalització

Hi ha setmanes, dies, en què sembla que el Marroc està en ebullició. La informació flueix amb facilitat a través de les últimes tecnologies, que s'instal·len amb rapidesa en el país, la població es revolta, protesta, surt al carrer i demana a crits que les coses canviïn, però després no passa res. I amb una sorprenent submissió els marroquins accepten de nou el fracàs de no haver aconseguit que el Makhzen, el poder entorn al rei d'origen medieval, es preocupi dels problemes del poble.

La contradicció és un símptoma constant en la vida i la forma de fer les coses al Marroc: sota estranyes manobres, gairebé sempre sense explicacions, es prenen importants decisions sense que ningú se n'adoni.

La qüestió del Rif. Però des del mes de maig passat, la situació s'ha compli-

Un panell amb la fotografia de Mohamed VI, als carrers de Rabat. A la dreta, una imatge del Sahara Occidental, un afer que no s'ha resoldre.

cat molt en el regne que dirigeix i governa Mohamed VI. En el revolucionari Rif, sempre predisposat a emprendre batalles contra el Bled al-Makhzen (poder central) que durant el regnat de Hassan II els va marginar i va excloure del desenvolupament del país, joves dels moviments berbers van protestar per la ineficaç labor del Govern marroquí per resoldre la crisi oberta des del terratrèmol d'Al-Hoceima (l'antiga Al-hucemas, al nord-est del país), el febrer de 2004. El malestar va augmentar amb la celebració d'una audiència "pública" de l'oficial Instància Equitat i Reconciliació a Al-Hoceima en què, com en altres ciutats marroquines, es van revisar casos concrets de violacions greus de drets humans comeses durant els anys de plom de l'antic monarca, un període que acaba el 1999, any de l'entronització de l'actual rei.

En el revolucionari Rif, joves dels moviments berbers han protestat per la ineficaç labor del Govern marroquí per resoldre la crisi oberta, el febrer de 2004, amb el terratrèmol d'Al-Hoceima.

Els moviments populars protesten per la manipulació i escassa transparència de la suposada revisió d'un dels episodis més tràgics de la història contemporània del Marroc. Durant més de cinc hores van impedir que es desenvolupés la trobada i l'organització va decidir finalment reprendre l'audiència a última hora de la nit i a porta tancada. En les setmanes següents les manifestacions es van intensificar, i el poder marroquí, com és habitual, va reaccionar des de Rabat amb un important desplegament de les forces de l'ordre i de l'exèrcit, que va dispersar els activistes i va prendre la regió.

Durant unes quantes setmanes els membres més actius del moviment *amazigh* (berber) es van refugiar en les muntanyes per evitar ser detinguts per l'exèrcit i empresonats. El sentiment de desunió i la falta de confiança dels habitants del Rif en el rei Mohamed VI a penes ha variat des del regnat del seu predecessor. Els esperançadors primers discursos del jove monarca, així com els aires de canvi, han quedat esborrats de la retina de gairebé tots.

Cada estiu el monarca alauita, al costat de la seva dona, Lala Salma, i del seu fill, el príncep hereu, Mulay Hassan, acudeixen al palau reial de Tànger.

PEDRO ROJO

MÚSICA AL CASTELL
DÈNIA AGOST 2011
XIV FESTIVAL DE MÚSICA I TRADICIONS CASTELLANES

AGOST

CASTELL DE DÈNIA, 23'00h.

Dimarts, 2	ETNIKA · Malta
Dijous, 4	MÚSICA NOSTRA · Illes Balears
Dissabte, 6	ASTERISKOS · Sicília
Dimarts, 9	FRANCA MASU · Sardenya
Divendres, 12	CALI FERNÁNDEZ · Illes Canàries

PLAÇA DEL CONSELL, 23'00h.

Divendres, 5	LA FOLKABANDA, Ball Folk
Diumenge, 7	Colla de Dolçainers « ELS TRAGINERS »
Dimecres, 10	EYEIFE, Cuba

V JORNADES D'INSTRUMENTS POPULARS,

Del 4 al 7 d'agost.
Escola de Música "Manuel Lattur"

AJUNTAMENT DE DÈNIA
REGIDOR DE CULTURA

Informació:

Tel. 96 578 36 56 www.avto-denia.es

Venda d'entrades:

ServiCAM
Tourist Info
96 642 23 67

La decadència de la diplomàcia marroquina

Durant la crisi bilateral entre Espanya i el Marroc la diplomàcia marroquina va mostrar molts dels seus punts febles. La inseguretat, la presa de decisions de manera aleatòria sense importar els pactes assolits en reunions anteriors, l'escassa mirada cap al passat o el respecte a la història són alguns

dels símptomes que durant els anys del regnat de Mohamed VI han anat agreujant-se.

Queda molt lluny el mes-tratge amb què l'antic monarca Hassan II obligava els seus col·laboradors a jugar partides de golf per allisonar-los i explicar-los com havien de tractar un mandatari, o les anàlisis que es realitzaven al palau reial per determinar els itineraris de

les sortides a l'estranger del monarca alauita. Fins i tot, sembla que també han passat a la història les reunions que el rei Hassan II demanava que s'organitzessin al seu voltant, amb persones de diferents àmbits, per saber què es coïa als carrers del seu país.

En l'actualitat, a pesar de les amonestacions, es prefereix la continuïtat del ministre d'Afers Estrangers, que en el cas d'Espanya ha passat del ferotge enfrontament a l'amistat més sentida. I es juga amb una relació per si mateix complicada com és la que manté Marroc amb Algèria, a causa del contenciós sahrauí.

La diplomàcia marroquina és criticada al carrer per les poc qualificades valoracions i actituds en moments clau, i considerada a distància pels governs occidentals i àrabs, conscients que la decisió final sempre la prendrà el rei.

La situació en el Sàhara, lluny de calmar-se, continua en una prolongada tensió que ha provocat enfrontaments entre els sahrauís oriünds i els marroquins que hi van anar a principis dels noranta.

PEDRO ROJO

Els desplaçaments d'una ciutat a l'altra pel nord del país són seguits amb poc entusiasme per la població. La llarga caravana de cotxes de luxe, envoltats de motos de la policia, a una velocitat desmesurada a penes desperta la curiositat del marroquí mitjà, que ja ha acceptat que el seu país viu la continuïtat del regnat de Hassan II.

Les complicacions també han crescut en els últims mesos a l'Institut Reial de la Cultura Amazigh (IRCAM), un organisme creat a iniciativa del rei Mohamed VI i atenallat per una forta disputa sobre la velocitat amb què s'aurien d'introduir canvis. Entre els objectius de l'IRCAM consta que, una vegada aconseguit el reconeixement oficial de l'alfabet tamazigh (amb una cal·ligrafia pròpia consensuada), i la implantació progressiva de l'ensenyament en les escoles públiques, la llengua berber s'ha d'incloure en la Constitució i formar part dels idiomes utilitzats en el país, junt amb l'àrab i el francès.

Les reivindicacions del nord les comparteixen moviments que des de Marràqueix cap al sud, mantenen costums, peces de vestir i tradicions molt diferents de la imatge uniforme d'una

Dues cares del Marroc: a l'esquerra, un supermercat de Marràqueix; a la dreta, un carrer del barri il·legal de Ued Dahab (Rabat), on malviuen marroquins vinguts de les zones rurals.

sola cultura marroquina. Una clara mostra n'és el Festival Timitar, que a principi d'aquest mes de juliol ha organitzat la seva segona edició a Agadir (600 quilòmetres al sud de Casablanca), en què la principal reivindicació és el respecte i el coneixement a la identitat berber.

La revolta del Sàhara. Però en la celebració del seu sisè any com a màxima autoritat política, militar i religiosa del país magribí, Mohamed VI també haurà de dedicar una llarga reflexió a les revoltes populars que petits grups de joves sahrauís van organitzar al maig i juny a Al-Aiun (capital administrativa del Sàhara Occidental).

Les revoltes "insignificants", segons les autoritats marroquines, i "començament d'una intifada", segons els activistes de drets humans dels territoris, es van prolongar durant mes i mig sense que a hores d'ara el desplegament de les forces auxiliars i antiavalots marroquines i la policia dels Grups Urbans de Seguretat (GUS) hagin ni replegat, i ni tan sols reduït, l'impressionant desplegament amb què van prendre les tres ciutats del Sàhara Occidental: Al-Aiun, Esmara i Dakhla.

XXXIVè Festival Internacional de Música de Cadaqués

30 de juliol Dissabte

ORQUESTRA DE CADAQUÈS

Gianandrea Nosedà, director
Jaime Martín, flauta
Catrin Williams, arpa

3 d'agost Dimecres

STEPHEN SALTERS,

baríton
David Zobel, piano

7 d'agost Diumenge

DRUMMING,

grup de percussió
Miquel Bernat, director

9 d'agost Dimarts

MIQUEL FARRÉ, piano

13 d'agost Dissabte

OCTETO IBÈRICO DE VIOLONCHELOS

Elias Arizcuren, director
Elena Gragera, mezzosoprano

16 d'agost Dimarts

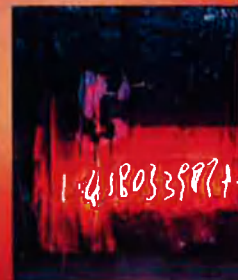
LOM PIANO TRIO

Daniel Ligorio, piano
Joan Orpella, violí
Jose Mor, violoncel

20 d'agost Dissabte

MIGUEL POVEDA GRUP

Amb la col·laboració de
Joan Albert Amargós, piano
Israel Galvan, baile
Juan Gómez "Chicuelo",
guitarra

ACTIVITATS PARAL·LELES: Concerts familiars, concerts de joves intèrprets, classes magistrals obertes, d'aleys d'art, trobada de violoncel·l i festival acústic i per a tothom.

Honorari concerts: 22, 30h. | Ulec: Lsalésia, excepte el del dia 20 d'agost que es farà al Pavelló.

PATROCINEN:

ORGANITZA:

Ajuntament de Cadaqués
www.cadaques.org

Oficina de Turisme de Cadaqués

Tel: 972 25 83 15

Uns 160.000 refugiats sahrauís malviuen als campaments de Tinduf (Algèria) i els més de 40.000 sahrauís del Sàhara Occidental no poden expressar la seva opinió amb llibertat.

Els manifestants van organitzar trobades que en moltes ocasions començaven amb a penes vint persones però que, en el cas de Dakhla i Esmara (al sud i est del territori), segons els organitzadors, van aplegar 500 persones. El *modus operandi* de les forces de l'ordre es va repetir en cada ocasió. Permetien durant uns minuts la concentració i si no hi havia premsa internacional, dissolien amb violència els manifestants, en detenien alguns i els torturaven o traslladaven a la Presó Negra d'Al-Aiun a l'espera de ser jutjats per "vandalisme i alteració de l'ordre públic".

Les primeres sentències per als detinguts en les manifestacions es van pronunciar el passat 28 de juny al Palau de Justícia. Un jove de dinou anys va ser condemnat a vint anys de presó, i dos més a quinze anys cada un. En el segon judici, amb presència d'observadors internacionals, el jutge va repartir penes de dos a vuit anys de presó per a dotze acusats. En total 58 anys entre reixes.

Però la situació, lluny de calmar-se, continua submergida en una prolongada tensió que ha provocat alguns enfrontaments entre els sahrauís oriünds i els marroquins que van arribar al Sàhara a començament dels anys noranta, després de la signatura del tractat de pau, i que ja tenen fills nascuts al territori.

Trenta anys després que Espanya abandonés el Sàhara i deixés a la seva sort els sahrauís, i catorze després de la firma de la pau entre el Marroc i el

Front Polisario, el contenciós pateix un estancament intrínsec que més que analitzar a qui beneficia, perjudica els gairebé 160.000 refugiats sahrauís que malviuen als campaments de Tinduf (Algèria) i els més de 40.000 sahrauís del Sàhara Occidental que no poden expressar la seva opinió amb llibertat ni mostrar-se a favor de la independència del territori o de la celebració del referèndum d'autodeterminació.

La desproporcionada resposta de Rabat, tant en l'ús de la força al carrer, com impedit l'entrada de sis delegacions de polítics i membres d'organitzacions espanyol al Sàhara per considerar-los "pròxims" al Front Polisario, i per tant "una amenaça" per a la integritat territorial marroquina, ha enquistat la crisi d'un territori que el Marroc considera les seves "províncies del sud".

La reforma de la Constitució. Durant aquests dies, previs al discurs que Mohamed VI pronunciarà en commemoració del seu sisè aniversari com a rei del Marroc, circula un rumor intens pels carrers de Rabat. Una part important de la societat civil marroquina espera l'anunci d'una reforma de la Constitució que resolgui alguns dels enfrontaments actuals que desuneixen el regne marroquí, i al mateix temps que impliquin un major repartiment de les responsabilitats del poder, i en concret que el monarca alauita delegui part de les seves funcions.

Tant el discurs del tron com el que pronuncia el dia de l'obertura del Par-

lament, en el mes de setembre, són seguits amb molt interès perquè, a més de transmetre el grau d'acceptació o rebutj del rei cap a l'acció de les institucions durant l'any, són el moment en què es marquen noves directrius, o en què el monarca expressa públicament les seves intencions de futur.

Hi ha un grup específic al palau reial, dirigit personalment per un dels consellers del rei, que estudia des de fa mesos una possible reforma de la Constitució. Entre les principals novetats, es planteja l'establiment d'un sistema de regionalització per autonomies que prengui com a experiència el sistema implantat a Espanya.

L'autonomia de les regions en camps com la sanitat o l'educació perquè poguessin ajustar-se a les necessitats i la idiosincràsia de cada lloc és el plantejament inicial. Ara bé, ningú no sap ben bé com es concretarà. Tan sols hi ha hagut meres especulacions que han anat circulant sense que ningú hagi estat capaç d'aturar-les en l'habitual canal d'informació marroquí, és a dir, a través de les converses entorn d'un te a la menta, o en recepcions i dinars.

Les dificultats per saber cap a on va el Marroc, al marge de les xifres macroeconòmiques, i quins són els interessos dels qui el governen es concentren en el complex entramat de poder. El Makhzen de Hassan II ha canviat molt, l'actual monarca no sols ha confiat en els seus antics companys del col·legi reial (els seus alumnes són marroquins del tot el regne seleccionats quan són nens per la seva intel·ligència) en els llocs de major responsabilitat, substituint vells consellers reials, sinó que per primera vegada ha nomenat un civil, també del seu entorn de la infància, perquè es posi al capdavant dels serveis secrets militars marroquins.

Entre les incògnites també apareixen les eternes reformes que no acaben mai, o els canvis, com la transformació del codi de família (Mudawana), que presenta molts problemes d'aplicació. Grans anuncis de suposada modernitat que al cap dels mesos es descobreix que en realitat aporten escassos canvis a la vida quotidiana dels marroquins.

És possible que, en el sisè aniversari de la seva entronització, Mohamed VI anunciï una reforma "autonòmica". Però també va prometre reformar el codi de la família i encara no s'ha fet.

Carla Fibla
Rabat